

לקראת הפרקטיקום: הנחיות לפגישת ההיכרות בין סטודנט לארגון

במסגרת ההכנות לקראת הפרקטיקום בשנה"ל הקרובה, נבקש מהסטודנטים להיפגש עם אנשי הקשר בארגונים. מטרת הפגישה היא לשוחח על מסגרת הפרקטיקום, ולקיים תיאום ציפיות הדדי. סטודנטים במסלול יזמות יערכו תאום ציפיות עם המנחה של שיעור הפרקטיקום באוניברסיטה (ד"ר גילי פרגאי-אלסוונג או ד"ר ימית אלפסי, בהתאם לשיבוץ).

להלן כמה נקודות מנחות לקראת המפגש:

רקע על הפרקטיקום:

במסגרת התכנית לתואר שני בניהול ויישוב סכסוכים מתקיימת התנסות מעשית (פרקטיקום) בארגונים חברתיים. הארגונים הלוקחים חלק בפרקטיקום הם ארגוני מאבק, ארגוני שינוי חברתי, או ארגונים קהילתיים הפועלים למניעת אלימות והתמודדות עם נוער בסיכון ו/או אוכלוסיות על רצף הסיכון. ההתנסות המעשית מטרתה לאפשר לסטודנטים לרכוש הבנה כיצד המסגרות התיאורטיות אותן רכשו במהלך הלימודים, יכולות להיתרגם לפרקטיקה בשדה החברתי.

בפרקטיקום, אנו שואפים לקיים דו כיוונית של למידה, לפיה הסטודנטים יכולים הן לבחון יישום תיאוריות ופרספקטיבות אותן רכשו במהלך הלימודים והן ללמוד מתוך השדה ובכך להרחיב הבנתם אודות פתרון סכסוכים, מתוך הנחה כי התיאוריה אינה יכולה לספק את ההבנה אותה מספקת הפרקטיקה בשדה.

הסטודנטים הלוקחים חלק בתכנית מגיעים מרקע מגוון הן מבחינה אתנית, דתית ומגדרית והן מבחינת הרקע המקצועי וגילם – חלק ניכר מהסטודנטים שלנו מגיעים לאחר שנים בעבודה מעשית בדיסציפלינות שונות (חינוך, עבודה סוציאלית, משפטים, מדעי החברה ועוד). גיוון זה חשוב לנו ואנו עומדים עליו כחלק מהקריטריונים במיונים לתכנית.

במסגרת הפרקטיקום הסטודנטים מקדישים 4-6 שעות שבועיות לארגון ונוסף על כך מקבלים הדרכה קבוצתית שבועית באוניברסיטה. משימות הפרקטיקום משתנות בהתאם לארגון, צרכיו ואפשרויות הלמידה שהוא מזמן עבור הסטודנט. המטרה היא לבחור משימה שתשרת את הארגון ומטרותיו, ותפתח בפני הסטודנט הזדמנות ללמידה משמעותית על האופן שבו קונפליקטים מתנהלים בפרקטיקה. בנוסף, מרבית הסטודנטים (אלו שלא כותבים תזה) מלווים את עשייתם במחקר. הסטודנטים מקבלים הדרכה והנחיה נפרדת על המחקר המלווה את התנסותם.

קווים מנחים לתיאום ציפיות הדדי:

א. ציפיות ביחס למשימה:

כאמור, מטרת הפרקטיקום היא לאפשר מרחב של למידה עבור סטודנטים לניהול ויישוב סכסוכים, זאת במסגרת של מילוי משימה חיונית עבור הארגון.

לאור ההגדרה הראשונית של המשימה, חשוב לברר את הנקודות הבאות:

- כיצד מגדיר איש הקשר את המשימה? מדוע היא חשובה עבור הארגון?
- מה יגדיר את המשימה כמוצלחת?
- אילו תפקידים יהיו לסטודנטים בתוך המשימה?

- מה ייחשב כמילוי מוצלח של המשימה?
- מה העניין של הסטודנטים במשימה?
- כיצד תאפשר המשימה לסטודנטים ללמוד על ניהול ויישוב סכסוכים?
- אילו מיומנויות דורשת המשימה מהסטודנטים? אילו כישורים יוכלו להביא הסטודנטים אל תוך המשימה?

ב. ציפיות הנוגעות לאופי ההתקשרות:

נדבך חשוב ביותר בפרקטיקום מוצלח הוא קשר טוב של הסטודנטים והארגונים. להלן כמה נקודות חשובות להעלות בשיחה הנוגעות לציפיות הקשורות לאופי העבודה, הגעה, הדרכה וליווי:

- מהי מסגרת השעות המצופה לעבודה? באילו שעות יקיים הסטודנט את הפרקטיקום? מבחינת התכנית, מסגרת השעות אותן אמור הסטודנט להקדיש לארגון הן בין 4-6 שעות בשבוע.
- מהי מידת גמישות בשעות, אם בכלל?
- למי מדווחים על פעילות ועשייה, כל כמה זמן ומתי?
- פגישות עם איש הקשר: מתי מתקיימות פגישות שוטפות של עבודה? מתי מתקיימת פגישת הדרכה? חשוב להגדיר עם איש הקשר פגישה לפחות פעם בחודש (עדיף פעם בשבועיים) שמטרתה התבוננות כללית על עבודת הפרקטיקנט, בחינה של המשימה והקשר. חשוב להגדיר פגישה כזו מראש, כדי להתמודד היטב עם מצבי משבר הנוגעים לתהליך העבודה וליחסים בין הפרקטיקנט לארגון.
- תסריטים למצבי משבר: אילו קשיים עשויים להתעורר במהלך השנה, אם בכלל? (משימה 'נתקעת', מישהו בחו"ל/חופשת לידה וכו')? כיצד מתמודדים עם אתגרים אלה? חשוב לקיים חשיבה על חלופות, דרכי התמודדות אפשריות.

*חשוב לציין כי לנו בתכנית חשוב שהעבודה בפרקטיקום תהיה כמה שניתן רציפה. יש להגדיר משימה שהיא פחות או יותר רציפה ושכל שבוע יהיה ניתן לעשות משהו שקשור למשימה. הקשר הרציף חשוב ביותר לשמירת ההתנסות בפרקטיקום.

**מסגרת הזמנים: חשוב שהפרקטיקום יחל בחפיפה לשנת הלימודים האקדמית ויסתיים בסוף הסמסטר השני. הסטודנטים ממשיכים את הפרקטיקום גם בחופשה שבין הסמסטרים.

אנו מקוות ומאחלות, לסטודנטים ולארגונים, פרקטיקום מוצלח ומשמעותי. אנו נלווה את הפרקטיקום במסגרת השיעורים כמו גם במסגרת שיחות למול אנשי הקשר, על מנת להתאים כמה שיותר את ההדרכה לצרכים המתעוררים בשטח. בכל בעיה המתעוררת אנא צרו עמנו קשר:

ד"ר ימית אלפסי: cwvyamit@gmail.com

ד"ר גילי פרגאי אולסונוג: gillie@bgu.ac.il טלפון: 055-6658052

ד"ר טל ליטבק-הירש: litvakhi@bgu.ac.il (מלווה את המחקר של הסטודנטים)

